

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

www.zarnews.uz <https://www.facebook.com/zarnews.uz> [@zarnews_uz](https://twitter.com/zarnews_uz) https://twitter.com/zarnews_uz

НУКУСНИ БИРГАЛИКДА РИВОЖЛАНТИРАМИЗ

16 октябрь куни Қорақалпоғистон Республикаси Нукус туманида вилоятимиз күмагида бунёд этилган ўн бешдан ортиқ янги объект фойдаланишга топширилди.

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан республикамиз вилоятлари Қорақалпоғистондаги туманларга биринчирилган. Жумладан, Самарқанд вилояти 51 мингдан ортиқ ахоли яшәтганд Нукус туманини ўт тажрибаси асосида янада ривожлантиришга кўмаклашти. Туманини 2022-2024 йилларда ижтимио-иктисодий ривожлантириш, ахоли турмуш шароитини яхшилаш мақсадида вилоят томонидан 898,5 миллиард сўмлик лойхалар ишлаб чиқилган.

Мазкур ташаббуси асосида 40 банддан иборат "Йўл харитаси" тасдиқланган ва бунгуну кунга қадар 36 банднинг ижроси тўлиқ таъминланган, 4 таси бўйича ишлар давом этмоқда. Жорий йил якунига қадар Нукусда 18 та обект фойдаланишга топширилиши кўзда кутилган.

Жумладан, вилоят маҳаллий бюджет маблаглари хисобидан туманда ахолига кўрсатилётган тез тиббий ёрдам сифатини яхшилаш учун 1,1 миллиард сўм маблаг ажратилиб, марказий шифононага чута тез тиббий ёрдам кўрсатиш машинаси ва тиббий анжомлар олиб берилди. Самарқандик малакали шифокорлар томонидан туман кўп тармоқи марказий поликлиникасида тиббий кўрик ташкил этилиб, 13 нафар беморда юқори технологик жарроҳлик амалиётлари бажарилди.

Туман марказидаги 5 километр ички йўлларни таъмирлаш учун 3,5 миллиард сўм маблаг йўналтирилди. Фойдаланишдан чиқсан 1154 гектар ер майдонида дехкончилик, боғдорчилик қилиш мақсадида тадбиркорлар томонидан 45 гектар ерда ток кўчатлари экилди. 35 гектар майдон саксо-вулдан тозаланиб, сабзавот экинлари экишга тайёрланди. Тахирхўл овулида 10 километр, Саманбайда 6 километр ариқ ва зовурлар казилиб, фойдаланишдан чиқсан ер майдон-

ларини фойдаланишга киритиш чоралари кўрildi.

Самарқандик тадбиркорларнинг хо-мийлик маблаглари хисобидан Бақаншакли, Арбаши, Ақманғит, Тўқтов оувуллари учун янги бинолар куриб берилди. Кердер маҳалла маркази биноси реконструкция килинди. Ушбу ва бошقا оувуллarda спорт майдончалари, мини футбол стадионлари ташкил этилди.

Туман марказидаги 56 оила яшайдиган 4 та икки қаватли уйнинг том кисми таъмирланди. Кўтганкул махалласининг 3139 нафар аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш мақсадида 3 та янги сув насоси ўрнатилди. Электр энергияси узлуклизилини таъминлаш мақсадида 10 та трансформатор янгилаади. Махаллалардаги кам таъминланган, ижтимиои дафтарлarda рўйхатда турдиган ва исизи фүқароларга мотокультуратарни яшаша ишлаб даромад килиш мумкин бўлган воситалар, 10 минг тун мева-ли дараҳт кўчатлари, 200 хонадонга 6 минг бўш парранда, 20 та хонадонга 80 бosh эчи, ўнта хонадонга 10 та инкубатор тарқатилди. Бундан ташкир, 200 та хонадонда иссиқхона куриб берилди.

Турли байрам тадбирлари муносабати билан 400 та эҳтиёжманд оиласга газ плита хамда электропеч, озиқ-овқат маҳсулотлари ажратилди. Ёзги дам олиш мавсумида нукуслик 100 нафар ўқувчи Ургут туманида жойлашган "Чорчинон" болалар соғломлаштириш оромгоҳида дам олди. Туман нуронийлариниң Самарқанд шахрига саёҳати ташкил этилди.

Вилоят тадбиркорлари томонидан эса 2022-2023 йилларда Нукусда умумий қиймати 368 миллиард сўмлик 27 та лойҳани амалга ошириши ва 1520 та янги иш ўринини яратиш режалаштирилиб, бу борадаги ишлар измил давом этирилмоқда.

16 октября куни Нукусда янги бино ва иншоотларнинг очилишида иштирок этиш учун Самарқанд вилояти фаоллари маҳсус поездда Қорақалпоғистонга келди. Дастлабки манзил Ақманғит шаҳарчасидаги Хотира майдони бўлди. Мазкур маскан 7,2 миллиард сўм маблаг сарфланаб, "Нурли

келажак ишонч сервис" масъулияти чекланган жамияти томонидан реконструкция килинди.

Вилоят хокими Э.Турдимов ва Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Конгвирии Қ.Сариров, шунингдек, Самарқанд жамоатчилиги вакиллари томонидан майдондаги хасратлик она ҳайкални пойга гуллар кўйди.

- Нукусдаги тадбирлар зиёрат билан бошлангани жуда хайрли иш бўлди, - деди вилоят Нуронийлар жамоатчилик кенгаси раиси Шуҳрат Негматов. - Бу ўзбек ва қорақалпок халқларининг ўтиши муштараклиги, кувонч ва шодлиги бирлигини ифодаб, икки халқ ўртасидаги дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат килади.

Шундан сўнг Нукус тумани марказida самарқандик, жумладан, ургутлик тадбиркорлар кўмагида 52 миллиард сўмдан ортиқ маблаг евазига бунёд этилган Ақманғит савдо мажмуси, 90 ўрини "Urgut hostel" меҳмонхонасининг очилиш маросими ўтказилди.

Мажмуда 115 та дўёнк ва 512 та савдо растаси ташкил этилди, мингга яқин янги иш ўрни яратилди.

- Бизнинг Ургут туманининг аҳолиси тадбиркор халқ хисобланади, - деди мажмуда очилишида вилоят хокими Э.Турдимов.

- Нукусда ҳам ишибилармонлик килётган ва бу ишибил бошини тутиши истагида бўлган инсонлар кўп экан. Мазкур савдо марказининг ташкил этилиши орқали улар энди ҳамкорлика ишлайди, Нукусда тадбиркорликни ривожлантиришади.

(Давоми 2-саҳифада) »»

ҚORAҚALPOҚ TAASSUROTLARI

Беклиги кўп жўшиб кетса бу миллат, Достонларни тўқир гўё матодан. Барча ҳалқни қорақалпокдан чиқазиб, ўз тарихин бошлар Одам Атодан!

Улуғ қорақалпок ҳалқи ҳақида ўйлар эканмиз, ёдимизга беихтиёр йўзбекистон ва Қорақалпогистон ҳалқ шоирни, йўзбекистон Ҳархоним Ибройим Юсуповнинг юқоридаги мисралари кўз олдимизга келади.

Рост-да, қалбида беклик, жўмардлик туйғуси бўлган ҳалқ ҳамиша ўзини магур тутади, азиз жонини юрт химояси, ҳалқ фаровонлиги учун баҳш этишига тайёр туради. Келиб чиқиши Одам Атодан бошланганни, энг яқин кардоши ўзбек эканлигини эътироф этиб, уни боворим деб турса, бунинг нимаси ёмон!

Биз – бир гурӯх нуронийлар 16 октября куни вилоятимиз ҳокими бошлигига Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус туманида мехмон будлик.

Улкан бир мамлакатнинг бир чеккасинида курт эгасининг ташаббуси билан ўзаро

дўстлик, биродарлик ва ҳамкорлик доирасида Самарқанд вилояти томонидан амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари билан танишдик. Янги курилган ўнлаб объекtlarни фойдаланишга топшириш маросимларида иштирок этидик.

Нукус тумани марказидаги кутубхона, реконструкция килинган истироҳат баги, Хотира майдони, Имом Эшон масжиди, Ақманғит савдо мажмуси, меҳмонхона, бир қатор маҳаллаларнинг янги бинolari, спорт майдончалари...

Ўз кўзимиз билан кўрганларимизни сана-япимиз, тўғриси, адашиб кетяпмиз. Ўна-тилган сув насослари, трансформаторлар, парниклар, совға қилинган мотокультиватор, газ плиталари, инкубаторларни, кўй-эчклиларни, озиқ-овқат маҳсулотларини айтмай юйдик...

Энг муҳими, биз қорақалпок биродарларимизнинг юзидаги мамнунияти кўрдик, сўзларни эшишиб, ўзбек оғаларидан, Са-марқанд ҳокимлиги ва самарқандик таш-

килотчилару тадбиркорлардан миннатдор эканлигини ҳисс этдик.

Қорақалпокнинг ўтағаси Ихлос оқсоқол самарқандик нуронийларга ўз уйда чой бергани бизни бу улкан ҳалқларнинг самимий ва меҳмондўст оламига, ўзига хос турмуш тарзига олиб кирди. Дастуримиз доирасида филология фанлари докторлари, профессорлар Йўлдошой оға Ибройимовни 80 йиллик, Қувончбой оға Ҳазриметовни 60 йиллик юбилейлари билан табриклидик.

Биз оламларга арзидиган хурсанд-чилигимизнинг бир қисми қорақалпок биродарларимизни кўлдириб, бир қисми ўзимиз билан олиб келдик. Мамлакатимизда инсон қадри учун олиб борилаётган ислоҳотларнинг накадар тўғри ва изчилигига яна бир бор амин бўлдик, Аллоҳга шуқроналар айтдик.

Абдушукур МУҲАММАДҚУЛОВ, Салоҳиддин БОБОМУРОДОВ, Суюн КАРИМОВ, I даражали меҳнат фаҳрийлари.

Нурободга ҳоким тайинланди

Халқ депутатлари Нуробод тумани Конгашининг кечга ўтказилган навбатдан ташқари сессиясида ташкилий масала кўрилди.

Сирохиддин Валиқулович Бердиқулов

Нуробод тумани ҳокими этиб тасдиқланди.

С.Бердиқулов 1979 йилда Жомбай туманида туғилган. Банк, молия идораларида турли масъул вазифаларда фаолият кўрсатган.

Тайинловга қадар Ветеринария ва ҷаҳончиликни ривожлантириш давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари лавозимида ишлаган.

ОБ-ХАВО

Бугун ҳаво ўзгарувчан бўлиб, айрим жойларда ёмғир ёғади. Шамол тезлиги 15-20 метр сони-ягача кучайиб, баъзи туманларда чанг-тӯзон кўтарилиши мумкин. Ҳарорат кечаси 5-10 даража, кун-дизи 15-20 даража илик бўлади.

19 октябрда ёмғир ёғади. Кечаси 3-8 даража, кундизи 13-18 даража илик кузатилади.

20-22 октябр кунлари ёғин-гарчилик бўлмайди. Кечаси 3-8 даража, кундизи 17-22 даража илик бўлади.

Самарқанд гидрометеорология бошқармаси.

КУН ҲИКМАТИ

Нафақат юқори табақада, паст табақада ҳам кўпчиликнинг озчиликка бўйсуниши демократиянинг бузилишидир

Ўзбек тили байрамини ифтихор билан нишонлаймиз

Жорий йилда ўзбек тили байрами республикамиздаги барча умумтаълим мактабларида октябрда ўтказиладиган ўзбек тили ва адабиёти ойлигига тўғри келмоқда. Шу муносабат билан Жомбай туманида ёзувчи, шоир ва журналистлар иштирокида учрашувлар, сұхбатлар, кўрик-тандловлар, давра сұхбатлари ташкил этилмоқда.

Тумандаги умумтаълим мактабларида "Бахри-бай" ёш шоирлар кўрик-тандлови ўтказилди ва унда 400 дан ортигина ўзувчи иштирок этди.

- Бу танловнинг бошқа адабий беллашувлардан фарқи шуки, ўзувчи рақиби ёддан айтган шеърнинг яку-

ний ҳарфидан бошлаб тўртлик айтиши керак, - дейди 16-умумий ўрта таълим мактабининг она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси Гуландом Аббосова.

11 ва 16-мактаб жамоалари мингдан ортиқ тўртликларни ёддан айтib беришди.

5, 8, 14, 43, 46-умумтаълим мактабларида Ўзбекистон Республикаси ёзувчилар уюшмаси аъзоси Ёр Мухаммад иштирокида ижодий учрашувлар ташкил этилди.

Учрашувда ёш истебод соҳиблари ўзлари ёзган шеърларини ўқидилар, тадбирнинг фойзи иштирокида шоирнинг китоблари совға қилинди.

Аскарали АБДУРАЗЗОҚОВ,
Республика Маянвият ва маърифат маркази
Жомбай тумани бўлими раҳбари.

► Сўранг, жавоб берамиз

- Тұрмуш ўртогим 2000 йилда хорижга чиқиб кетган эди. Ҳозир унинг қаерда эканлиги ҳақида умуман маълумот йўқ. Унинг номида 3 хонали ўй бор. Нотариусга меросни расмийлаштириш масаласида мурожаат қилганимда, унинг вафот этганлигини суд тасдиқлаши зарур, деди. Нима қиссан бўлади, маслаҳат беринг.

Дилбар ДАВУРОВА,
Самарқанд шаҳри.

ЭРИМНИНГ УЙНИ МЕРОС СИФАТИДА ҚАНДАЙ РАСМИЙЛАШТИРИШИМ МУМКИН?

- Тұрмуш ўртогингиз ҳақида 2000 йилдан бери бирор маълумотнинг мавжуд емаслиги, унинг вафот этганингини англатиб. Авваламбор, унинг бедарик йўқолганини ҳақида ички ишлар органларига ариза билан мурожаат қилишингиз лозим. Агар тұрмуш ўртогингизнинг қаердаги ҳақида унинг яшаш жойида бир йил давомида маълумотлар бўлмаса, манфаатдор шахсларнинг аризасига мувофиқ, суд бу фуқарони, унинг бедарик йўқолган, деб топилиши мумкин. Бедарик йўқолган, деб топилишган фуқаронинг мол-мулкини бошқарб үтиш зарур бўлса, бу мол-мулк суднинг қаорига мувофиқ, васийлик ва ҳомийлик органи томонидан белгиланадиган ва ушбу орган билан тузиладиган ишончли бошқарув тўғрисидаги шартнома асосида иш олиб борадиган шахсга топширилади.

Агар фуқаронинг қаерда турганини ҳақида унинг яшаш жойида уч йил мобайнида маълумот бўлмаса, башарти у ўлим хавф солиб турган ёки муайян бахтсиз ходисадан ҳалок бўлган деб тахмин қилиш учун асос бўлладиган вазиятларда бедарик йўқолган бўйли, унинг қаердаги ҳақида оли ой мобайнида маълумотлар бўлмаса, манфаатдор шахсларнинг аризасига мувофиқ, суд уни вафот этган, деб эълон қилиши керак.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш ҳақидаги қарори қонуний кучга кирган кун вафот этган куни, деб ҳисобланади. Вафот этган, деб эълон қилинган фуқаро қайтиб келган ёки унинг қаерда турганини маълум бўлган тақдирда, уни вафот этган, деб эълон қилиш ҳақидаги қарор суд томонидан бекор килинади.

Фуқаролик процескал кодексининг 305-моддасига кўра, фуқарони бедарик йўқолган, деб топиш ёки вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ариза манбаатдор шахс томонидан бедарик йўқолган фуқаронинг охирги маълум бўлган яшаш жойидаги судга берилади. Суд фуқарони, бедарик йўқолган, деб топиш ёки вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги аризани кўришиб. Аризада фуқарони бедарик йўқолган, деб эълон қилиш аризачига қандай мақсадлар учун зарур эканлиги кўрсатилиши, шунингдек, фуқаронинг бедарик йўқолганини тасдиқлайдиган ёхуд бедарик йўқолган шахсга ўлим хавфими соглан ёки у майян бахтсиз воқеа туфайли ҳалок бўлган, деб тахмин қилишга асос бўладиган ҳолатлар баён қилиниши керак.

А.РАҲМАТОВ,
ХУКУҚШУНОС.

Агар тұрмуш ўртогингиз вафот этган деб эълон қилинган тақдирда, сиз Фуқаролик процескал кодексининг 1135-моддасига асосан, мерос қолдиручининг болалари (шу жумладан, фарзандликка олинган болалари), ота-онаси (фарзандликка олувчилик) бедарик йўқолган шахс тағирига тенг улушларда қонун бўйича биринчи навбатдаги меросхўрлари ҳисобланасиз.

А.РАҲМАТОВ,
ХУКУҚШУНОС.

Судья ишни суд мухокамаси-га тайёрлашда бедарик йўқолган шахс тўғрисидаги кимлар (қариндош-уруглари, бирга ишловчилар ва бошқалар) маълумот берса олиши мумкинлигини аниқлайди. Шунингдек, бедарик йўқолганинг маълум бўлган сўнгги яшаш жойи ва иш жойидаги тегиши ташкилотлардан (ички ишлар органларидан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан) бедарик йўқолган шахс тўғрисидаги борса мурожаатларни сўраб олади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

А.РАҲМАТОВ,
ХУКУҚШУНОС.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

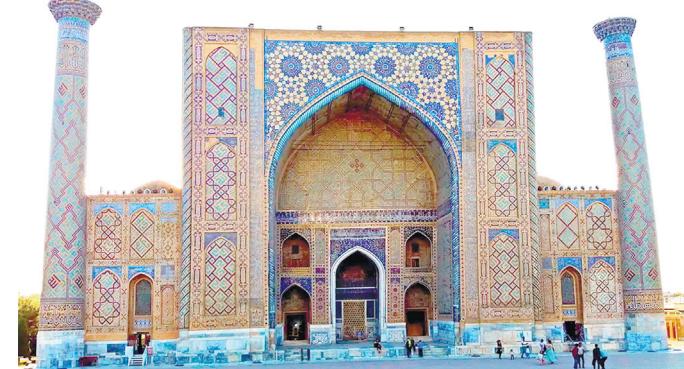
Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон қилиш тўғрисидаги ҳал килув қарори фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши органининг фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиши дафтарига мазкур фуқарони вафот этган, деб ёзиб қўйиш учун асос бўлади.

Суднинг фуқарони вафот этган, деб эълон

Самарқанд мадрасаларининг вақф ҳужжатлари қаерда?

Вақфлар дастлаб VII-VIII асрларда араб халифалигига пайдо бўлган. XII асрдан бутун мусулмон мамлакатларига ёйилган. "Вақф" сўзи араб тилидан олинган бўлиб, "тўхтатиб туриш", "ушлаб туриш" маъноларини билдиради. Вақф мулклари ҳукмдорлар ёки хусусий шахслар томонидан совға қилиш, маълум жамоа томонидан масжидлар учун эҳсон қилиш ва сотиб олиш йўллари билан шакллантирилган.

Ўзбекистон худудида ҳукмронлик қилган барча мусулмон сулолалари даврида вақф ҳўжалиги юритилган. Вақф мулклари ер, тегирмон, дўкон, карвонсарой, ҳаммом ва бошқа шаклларда бўлган. XV асрда ҳозирги Регистон ансамблидаги Тиллакори мадрасаси ўрнида мавжуд бўлган Мирзои карвонсаройи ва Мирзои ҳаммоми Улуғбек мадрасаси учун вақф қилиб берилганлиги манбаlardan маълум. Мустамлака давригача ўлклада таълим мұассасалари, айниқса, мадрасалар моддий таъминоти дўкон, карвонсарой, омбор, bog участкалири ва бошқа даромадлардан келадиган вақф мулклари хисобидан амалга оширилган. Вақф даромадлари мадраса ва масжид биноларини таъмириш, бу ерда таҳсил олаётган толибларга ҳамда ходимларга сарфлаш, улар қошида мактаблар очиш учун сарфланган.

59.991 таноб ер, 210 та дўкон, 7 та тегирмон, 4 та жувоҳона, 7 та карвонсароидан иборат эди. Каттакўргон бўлимида 14.683 таноб ерни ташкил этган. Йигилган вақф ҳужжатлари юкорида таъкидланганидек, эгаларига қайтарилмаган.

А.Кун томонидан тайёлранган рўйхатга 17 та мадраса ва 44 та масжидларга тегиши вақф мулклари киритилган. Мадрасалар ичида Шердор ва Тиллакори энг кўп вақфларга эга эди. Ушбу вақфлар 11.610 таноб ер ва 8 та дўконни ўз ичига олган бўлиб, йилига 38 минг танга фойда келтирган. Қолган 16 та мадраса учун 382 та дўкон, 4 ½ карвонсарой, 8 ½ тегирмон, 2 тим, 160 та ҳунармандлар расталари, 2 та бозор қатори, 13.383 таноб ерга эгалик килган. Ушбу мулклар йилига 31.203 танга даромад келтирган.

1873 йилда Зарафшон округи бошлиғининг бўйргуга кўра, худуддаги барча вақф ҳужжатлари тўпланди ва уларда кўрсатилган мулклар рўйхатга олиниди. Унинг вафотидан кейин эса ҳужжатлар ном-нишонсиз гойиб бўлади. Гаттагина Шайбонийхон мадрасаси-нинг китоб шаклида тикилган вақф ҳужжати Россиядаги Осиё музейидаги сақланмоқда. Самарқанд давлат музей-қўриқонаси жамғармаларида Самарқанд вақфларига доир ҳужжатлар сақланади. Уларга кўра, Самарқанд вақфларига тегиши ҳужжатларининг бир қисми В.Вяткин коллекциясидан жой олган. Олимнинг вафотидан сўнг ушбу колекция дастлаб 1933 йилинг бўшида Ўзбекистон Давлат ҳалқ кутубхонаси топширилди, 1943 йилда Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институтига ўтказилиди.

А.Кун томонидан йигилган ва тақдим килинган маълумотларга кўра, Самарқанд бўлимида 142 та вақф мулки бўлиб, улар бўлимида 142 та вақф мулки бўлиб, улар

KASBINGIZNI SEVSANGIZGINA BOY BO'LASIZ

англалар эди. Бу ҳолат ўз навбатида вақф хисобидан мухофаза этилган ва таъмирилаб борилган мезмурин иншоотлар қаровсиз колишига олиб келди. Оқибатдан обидалар тиклаб бўлмас даражага тушиб қолган. Ўша даврдаги мадрасаларнинг аксарияти бугунги кунгача этиб келмаганилиги фикримизга далил була олади.

Зарафшон округи бошлиғи этиб генерал-майор Иванов тайинланган, 1878 йилда Самарқанд ва Каттакўргон бўлимида бошлиқларига вақф даромадларидан шаҳар маблаглари учун фоиз ушлаб колиши тавсия этган 45-сонлий йўрикнома юборилди. Бўйим мазмурлари ушбу ажратилган маблаг эвазига заруратга қараб, вақф биноларини ўзлари таъмири қилиши белгиланган. Яъни, вақфдан келдиган даромаднинг асосий қисми шаҳар ҳаражатлари учун ишлатилган, ундан обидаларни таъмирилаш учун мавзум маблаг ажратилган. Ажратма 100 рублдан ошмайдиган даромаддан 8, 100-500 рублик даромаддан 10, 500 рублдан бошлаб 15 фоиз ажратилган. 1891-1894 йилларда фоизли ажратмалар янга ўзининг йўналишида ишлатилиб, вақф бинолари таъмири тузилган сметалар бўйича ва маҳсус комиссия кузатувида амалга оширилган.

Ушбу масала 1896 йил 9 январда Самарқанд вилояти бошқарувининг умумий маҳкамасида кўриб чиқилиди ва мезмурий ёдгорликларни таъмирилаш вақф маблаглари хисобига вақф ҳўжалиги мудири-мавталли қарамогида, лекин уезд бошлиги низоратидан амалга оширилиши белгиланади. Шу тариқа обидаларни таъмирилаш ишларига зарур бўлган маблаг мәмурорият кўлида тўплана бошлайди. Бироқ рассом ва архитектор С.Дудининг хисоболатига кўра, гарчи 1896 йилдан этийборан вақф даромадлари тегиши ёдгорликлар таъмири учун йўналтирилган бўйла-да, бўзи обидаларни хисобга олмаганда (Шохизинда ансамбли ва маҳаллий диний уламолар томонидан низорат қилинадиган бир неча масжидлар), Самарқанддаги мезмурий ёдгорликлар умуман таъмирланмаган ва ҳатто қаровсизлигиндан чиқиндиҳонага айланган. Айниқса, Амир Темур мақбарасидаги масжиди, Амир Темур (Бибихоним) жоме масжида, Бибихоним мақбараси, Ашратхона, Чилдухтарон каби обидалар хароба холига келиб қолган эди.

Хулас, чор россияси ҳукмронлигининг дастлабки кунлариданоқ вақф мулклари ҳақида маълумотлар базаси шакллантирилди. Бироқ Ватанимиз тархи ҳақида мухим манба бўлиб хизмат қилиши мумкин бўлган вақф ҳужжатлари мадрасалар ҳақида таъмири тегиши вақф мулклари ҳақида маълумотлар мана шу рўйхат орқалинига билиш мумкин.

Руслар истилосига қадар юқоридаги вақфлардан келдиган даромад куйидагича таҳсилмандан: ўндан бир қисми мутавalliyatiga, бир қисми мадраса ва таҳоратхона таъмири учун, бир қисми сартарош учун, қолган қисми мударрислар, ўқувчилар ва бошқа ходимларга берилган. 1873 йилда вақф мулклари учун ижара шартиномаларининг янгидан тузилиши айни вақтда вақфдан келдиган даромадлар ҳам ҳарбий губернаторлар назоратига ўтганлигини

Махмудхон ЮНУСОВ,
музейшунос.

Нафис санъат турлари тарихдан сўзлайди

Монументал рангтасвир жуда қадими бўлиб, палеолит давридан маълум. Алтамир, Ляско горлари шулар жумласидан. Бу рангтасвир узоқ яшши туфайли деярли барча маданиятлардан намуна ёдгорлик бўлиб қолган. Улар мезморчиликнинг ривожланишига сабаб бўлиб, кўпинча ягона сақланиб қолган, шу даврлар учун тегишили намуналар ҳисобланади.

Монументал санъат жуда ҳам нафис санъат тури саналади. Ушбу санъатга ҳайкал ва монументлар, мозаика безаклари ва мезмурий обидалар ҳам киради. Монументал рангтасвир мезмурлик билан боғлик бўлиб, биноларнинг ички қисмida, шифтларда, қисман бинониг ташки томони деворларига ишланган тасвирлардир. Ранглар ҳам бирмунча шарти олиниши мумкин. Ишланиш усулига кўра, фреско, плофон ва намёён (панно)ларга бўлинади.

Яна бир қадими нафис санъат турларидан бирни зардўзликдир. Зардўзлик – бу амалий санъатнинг тилла ва кумуш суви юритилган зар иллик кашта тикил ўйла билан безатилган безак. Бундай безакларни яратишида тўртбўрнақ чамбарақдан фойдаланилади. Унинг ўртасига матони ўнатиб, устига турли ҳил нақш ва тасвир тикилади. Уни безашда турли ҳил метал, тош, шишил мунҷоқлардан ҳам фойдаланишиди. Зардўзликда рассомлар томонидан одиндан тайёрланган мужассамот нусхаси кўчирил-

ган қозозлардан кенг фойдаланилади. Матора ёпиширилган қозоз зар иллик тикил ўйла билан бир томонлама қоплаб тикилади, натижада нақш ва гул юзаси зар илланади.

Зардўзлар безак яратишида бир неча усулини кўллашади. Испан элчи-си Клавихо ўз кундадига ёзишича, темурийлар даврида зардўзлик услубида тикилган кийимлар, дўппилар, чодирлар жуда нафис ишланган. Шундан билиш мумкинки, темурийлар даврида ҳам бу санъат туридан кенг фойдаланилади.

Дилноза ФАНИЕВА,
Регистон ансамбли
гид-экскурсоводи.

Gazeta "Zarafshon" tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi.

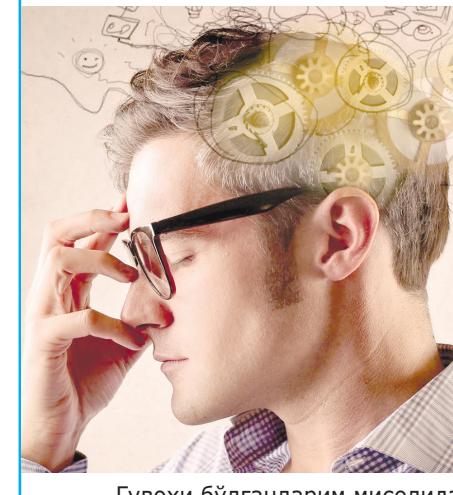
«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: Samarcand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqt: soat 18:30 da.
Bosishga topshirildi: soat 19:00

2022-yil 18-oktabr, seshnba,
122 (23.687)-son

► Мулоҳаза

Юртдошларимиз орасида "Бу ерда иш йўқ, пул йўқ", деб хорижда ишлаб юрганлар кўп. Бу бир томондан яхши – иш кучи экспорт бўляпти, қолаверса, мамлакатимизга анчагина маблағ келяпти. Аммо хорижга кетганларнинг болалари ота-она меҳридан йирокда улғаймоқда. Шу сабаб бундай болаларнинг келажақда яхши инсон бўлиб етишишига кафолат йўқ. Чунки меҳр ва етарили даражада тарбия кўрмаганлардан бирор ижобий нарсани кутиш қийин. Кошки эди, юртдошларимиз четга бориб, ўзини ижобий томондан кўрсатиб, илғорлар сафида бўлиб юрса.

БОЙ БЎЛИШ УЧУН ҚЎЛ-ОЁҚНИ ВА АҚЛНИ ИШЛАТИШ КЕРАК

сотиб олиб, уни ҳам ижарага топшириб кўйдим", деди.

Иккита дўконнинг ижарасини тўплаб, кичикроқ ошхона очишига муваффак бўлди. Тўрт-беш кишини иш билин таъминлаб, тадбиркорга айланди. Ҳозир нима қиласам деса, захираш ҳам, пули ҳам бор. Аммо ҳамон ҳисобчилик қиласади. "Ишни кўйиб, бизнесни башқариб, пулни санаб юрсангиз бўлмайдими", дейишар экан тенгдошларни. "Бухгалтерлик севган қасбим, ёқтирган ишмени ташлаб, хор бўлишини истамайман", деб қасбни ташламайди. Ҳозир бухгалтерлик хисобининг халқаро стандартларини ҳам тўлиқ ўзлаштириб олган.

Айтишарича, унга раҳбарлик лавозимлари ниҳам тавсия қилишган. Аммо у бухгалтерлини афзали билди. Чунки ушбу касб уни шу даражага етказди. Каисингизга садоқат билан хизмат қиласангиз, у сизга барака, муваффакият олиб келар экан.

Бирордлар, "Ишим йўқ, маблағим йўқ" деб нолиманг. Ҳаракат қилсангиз, ўзингизнинг бўлаларинингизнинг ҳам корни тўяди. Ҳозир ўзини ўзи банд қилишнинг юзлаб имконияти яратилади. Пулингиз, ишнинг бўлмаси ҳам 170 дан зиёд касбдан бирини танлаб, ўз фаoliyatiнгизни башшашиниз мумкин.

Фақат бир касбни севиб, уни сидқидилдан бажарсангиз, бойлигингиз нолдан миллиаидгача етиши ҳеч гап эмас. Бошқа юртларга бориб, сарсон бўлиб юршига мажбур ҳам эмасиз.

Мамаонус ПАРДАЕВ,
Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти профессори, иқтисод фанлари доктори.

Инсон гоҳ-гоҳ дуч кела-
диган ҳар бир муваффакият-
сизликни баҳтсизлик деб ҳисобла-
маслиги лозим. Қим билади дейиз,
балки ҳақиқий баҳт кичик мува-
ффакиятсизликдан бошланар!?

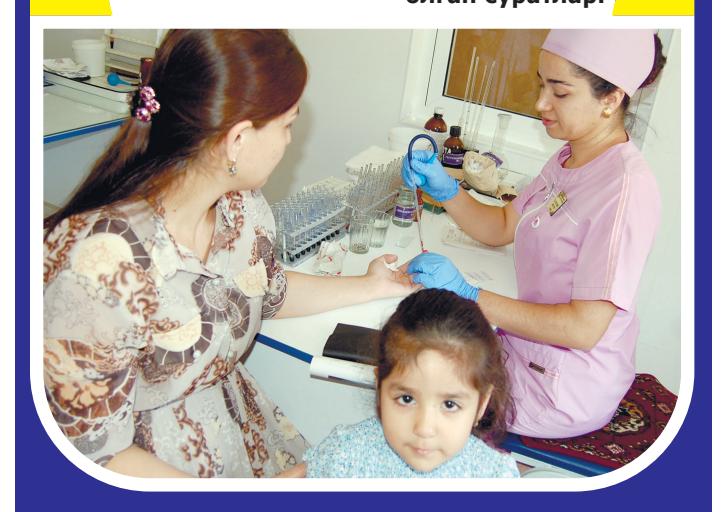
Чингиз АЙТМАТОВ.

Самарқанд шаҳар тиббиёт бирлашмасига қарашли 4-ойловий поликлиникада 180 нафар врач, 122 нафар ўрта ва кичик тиббиёт ходими аҳоли саломатлигини мухофаза қиласади.

- Шифо масканимизга қарийб 47 минг нафар аҳоли бирлигидан, - деди поликлиника бош шифокори Гулнора Рустамова. - Ҳудудимиздаги ҳар бир фуқарони профилактик тиббий кўрик ва текширувлардан ўтказиб, қасалликларни ишланганди.

Тохир НОРҚУЛОВ
олган суратлар.

Самарқанд туманларида ве-
лоспорт бўлиmlари ташкил
етилиб, федерация томонидан
8 та туман (шахар)лардаги
велоспорт бўлиmlигига 10 та
велосипед ва машгулот
жизоҳлари топширилди.

Айтиш керакки, ҳозирда вилоядат қилиб, федерация томонидан таъмири учун тегишилини мутавalliyatiga, бир қисми мадраса ва таҳоратхона таъмири учун, бир қисми сартарош учун, қолган қисми мударрислар, ўқувчилар ва бошқа ходимларга берилган. 1873 йилда вақф мулклари учун ижара шартиномаларининг янгидан тузилиши айни вақтда вақфдан келдиган даромадлар ҳам ҳарбий губернаторлар назоратига ўтганлигини

Шуҳрат РЎЗИЕВ,
вилоят спортни
ривожланириш
бошқармаси бошлиғи.